ຂໍ້ມູນຕິດຕໍ່:

Email: syvongsak123@gmail.com ໂທ: +85620 98003648

Lan Xang Literature

Lecture 9:
The Epic Story of Thao Hung - Thao Cheuang (Con.)

ຂໍ້ມູນຕິດຕໍ່:
Email: syvongsak123@gmail.com ໂທ: +85620 98003648

ບົດສອນ

ວິຊາ: ວັນນະຄະດີລ້ານຊ້າງ
ລະຫັດ: 0907409
ບົດທີ 3: ມະຫາກາບເລື່ອງ "ທ້າວຮຸ່ງ-ທ້າວເຈືອງ" **(ຕໍ່)** ເວລາ: 90 ນາທີ
ຜູ້ບັນຍາຍ: ປທ. ສົມທະເພີຍ ສີວົງສັກ
ປີ: 3
ພາກຮຽນ: 2
ສົກຮຽນ: 2022-2023

<table>
<tr><td colspan="2">ຂັ້ນຕອນ 1 - ຜົນຮັບທີ່ຕ້ອງການ (Desire Results)</td></tr>
<tr><td colspan="2">ສ້າງເປົ້າໝາຍ (Goals):
ນັກຮຽນຈະຮູ້:
- ປະເພນີຖືຜີ ແລະ ລ້ຽງຜີ
- ລັກສະນະຂອງການລ້ຽງຜີ.
- ປະເພນີການຄົບງັນ ແລະ ການສົ່ງສະການ.</td></tr>
<tr><td>ຄວາມເຂົ້າໃຈ (Understand):
ນັກຮຽນຈະເຂົ້າໃຈ:
- ປະເພນີຖືຜີ ແລະ ລ້ຽງຜີ
- ລັກສະນະຂອງການລ້ຽງຜີ
- ປະເພນີການຄົບງັນ ແລະ ການສົ່ງສະການ.</td><td>ຄຳຖາມຫຼັກ (Questions):
1) ປະເພນີການການຖືຜີ ແລະການລ້ຽງຜີໃນມະຫາກາບທ້າວຮຸ່ງ-ທ້າວເຈືອງເພິ່ນເຮັດແນວໃດ?
2) ລັກສະນະຂອງການລ້ຽງຜີໃນເລື່ອງທ້າວຮຸ່ງ-ທ້າວເຈືອງເພິ່ນເຮັດແນວໃດ?
3) ປະເພນີການຄົບງັນ ແລະ ການສົ່ງສະການໃນເລື່ອງທ້າວຮຸ່ງ-ທ້າວເຈືອງເພິ່ນເຮັດແນວໃດ?</td></tr>
<tr><td>ຄວາມຮູ້ (Knowledge):
- ໃຫ້ນັກຮຽນຮູ້ໄດ້ເຖິງວັດທະນະທຳ ແລະ ຮີດຄອງປະເພນີບາງດ້ານໃນມະຫາກາບທ້າວຮຸ່ງ-ທ້າວເຈືອງເຊັ່ນການຖືຜີ, ການລ້ຽງຜີ, ການຄົບງັນ ແລະການສົ່ງສະການ.</td><td>ທັກສະ (Skills):
- ອະທິບາຍໄດ້ເຖິງວັດທະນະທຳ ແລະ ຮີດຄອງປະເພນີບາງດ້ານໃນມະຫາກາບທ້າວຮຸ່ງ-ທ້າວເຈືອງ.</td></tr>
<tr><td colspan="2">ຂັ້ນຕອນ 2 - ຫຼັກຖານປະເມີນ (Evidence)</td></tr>
<tr><td>ໜ້າວຽກສິດສອນ (Tasks):
- ສັງເກດການຄົ້ນຄວ້າຂອງນັກສຶກສາ
- ສົນທະນາຖາມ-ຕອບ
- ແນະນຳການຄົ້ນຄວ້າ.
- ໃບວຽກບ້ານ</td><td>ຫຼັກຖານອື່ນໆ (Other Evidence):
- ລາຍງານຜົນການຄົ້ນຄວ້າ
- ເນື້ອໃນຄຳຕອບກິດຈະກຳຂອງນັກສຶກສາ
- ການສັງຮວມກິດຈະກຳ
- ຜົນການກວດວຽກບ້ານ</td></tr>
</table>

ຂໍ້ມູນຕິດຕໍ່:

Email: syvongsak123@gmail.com ໂທ: +85620 98003648

ຂັ້ນຕອນ 3 ແຜນການຮຽນ-ການສອນ (Teaching and Learning Plan)

- **ສື່ການສອນມີ:**
  ປຶ້ມຕຳລາວິຊາວັນນະຄະດີລ້ານຊ້າງ, ປຶ້ມມະຫາກາບທ້າວຮຸ່ງ-ທ້າວເຈືອງ, ເວັບໄຊ້ຂໍ້ມູນ, ຄອມພິວເຕີ, ເຄື່ອງສາຍ LCD.
- **ກິດຈະກຳການຮຽນ**

ທວນຄືນ ແລະ ລ້ຽວເຂົ້າສູ່ບົດຮຽນ:

I. ທວນຄືນບົດຮຽນເກົ່າ

- ຄູນຳພານັກຮຽນທວນຄືນບົດຮຽນ ໂດຍໃຫ້ນັກຮຽນເວົ້າເຖິງປະເພນີການເຮັດບຸນ, ການໃຫ້ຂອງຕ້ອນ, ເຄື່ອງບັນນາການ, ການນຸ່ງຖື ແລະການແຕ່ງຕົວເອ້ຍ້ອງໂດຍຫຍໍ້.

II. ຂັ້ນລ້ຽວເຂົ້າສູ່ບົດສອນ:

ບົດທີ 3

ມະຫາກາບເລື່ອງ "ທ້າວຮຸ່ງ-ທ້າວເຈືອງ" (ຕໍ່)

3.3 ວັດທະນະທຳ ແລະ ຮີດຄອງປະເພນີບາງດ້ານໃນມະຫາກາບທ້າວຮຸ່ງ-ທ້າວເຈືອງ

3.3.6 ປະເພນີການຖືຜີ ແລະ ລ້ຽງຜີ (20 ນາທີ)

<u>ກິດຈະກຳ 1:</u>

- ຄູຕັ້ງຄຳຖາມໃຫ້ນັກສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ, ສະເໜີນັກສຶກສາອ່ານປຶ້ມຕຳລາ
  1) ປະເພນີການການຖືຜີ ແລະການລ້ຽງຜີໃນມະຫາກາບທ້າວຮຸ່ງ-ທ້າວເຈືອງເພິ່ນເຮັດແນວໃດ?
- ຄູໃຫ້ນັກສຶກສາຕອບ 1-2 ຄົນ (5 ນາທີ)
- ຄູສະຫຼຸບບົດຮຽນກິດຈະກຳ: (15 ນາທີ)

ຄຳວ່າ ຜີ ມັນແມ່ນຈິດສຳນຶກ ແລະ ຄວາມເຊື່ອອັນໜຶ່ງທີ່ຍັງຢູ່ໃນແນວຄິດຈິດໃຈມາແຕ່ດຶກນານ ແລະ ມາເຖິງປັດຈຸບັນນີ້ປະຊາຊົນຢູ່ຕາມທ້ອງຖິ່ນກໍຍັງມີການຖືຜີ, ລ້ຽງຜີໂດຍສະເພາະຢູ່ເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ. ດັ່ງນັ້ນ, ການລ້ຽງຜີ ແລະ ການຖືຜີນັບໄດ້ວ່າເປັນຮີດຄອງປະເພນີມີມາແຕ່ດຶກນານທີ່ສຸດກ່ອນຍຸກສາສະໜາພາມ ແລະ ສາສະໜາພຸດທັງເປັນບັນຫາໜຶ່ງທີ່ໜ້າສຶກສາພໍສົມຄວນ.

ການນັບຖືຜີຢູ່ໃນເລື່ອງທ້າວຮຸ່ງທີ່ນັກປະພັນໄດ້ສະແດງອອກມີຫຼາຍຮູບແບບ ແລະມີຫຼາຍປະເພດແຕກຕ່າງກັນຄືດັ່ງນີ້:

- **ຜີຟ້າ - ຜີແຖນ:** ຜີນີ້ໄດ້ຢູ່ທີ່ເມືອງສະຫວັນຊັ້ນຟ້າເປັນຜູ້ມີບົດບາດອຳນາດສູງ ແລະ ດູແລມະນຸດຢູ່ເບື້ອງລຸ່ມ, ສາມາດພົວພັນກັບມະນຸດໄປມາຫາສູ່ກັນໂດຍຜ່ານລ່າມເມືອງ ຫຼື ນາງໄຍ (ຜູ້ສີ່) ມີລັກສະນະເຂົ້າມາສິງຢູ່ນຳຕົວບຸກຄົນ.

ເມື່ອນັ້ນລົມຕ່າວມ້າເຮອຮີບ	ເມືອບົນ
ຮຽງຄະດີ (ກອນ) ກ່າວນາງ	ນົງໜ້າ

ກັບທັງສີຜິມເຈົ້າສອນຕານ	ລ້ານມາດ
ເປັນລູກເຫງົ້າແຖນຟ້າ	ຜ່ານເມືອງ
ຍັງມີຜູ້ກົ່ງທ້າວສະເຫວີຍລາດ	ຊຽງເຄືອ
ເນື່ອງຄຳຄອນສັ່ງບາ	ແຖມຖ້ອຍ
ຂໍແກ້ເໜືອຫົວພ້ອມທັງສອງ	ລີງມ່ອນ
ປະດັບເຄື່ອງຖ້ອນແຖງຊ້ອຍ	ຊອບທຳ
ໝໍມ່ອນຮູ້ຕ້ານຕອບ	ເທພີ
ທູນເກັງຍາກ່າວກອນ	ກອຍນ້ອມ
ນາລີເໜົ້າເຍີງຜິມ	ຜາຍເກດ
ເນົານັ່ງລ້ອມທຽບຂ້າງ	ບອກແຍງ

(ດວງເດືອນ ບຸນຍາວົງ; ໂອທອງ ຄຳອິນຊູ ແລະ ສິມໄພ ວິໄລສັກ, 2000)

- **ຜີດ້ຳ - ຜີເຮືອນ:** ເປັນຜີແຫ່ງບັນພະບຸລຸດ, ປູ່ຍ່າຕາຍາຍ, ພໍ່ແມ່ລ່ວງລັບໄປຈະມາເປັນຜີດ້ຳ ຫຼື ຜີເຮືອນຢູ່ໃນເຮືອນ, ສ່ວນລູກເຕົ້າຜູ້ມີຊີວິດກໍຈະຮັກສາຫິ້ງຮ້ານໄວ້ຍາມເມື່ອມີຄວາມເດືອດຮ້ອນເກີດຂຶ້ນເຊັ່ນ: ມີເສິກສົງຄາມ ແລະ ເຫດການອື່ນໆເກີດຂຶ້ນຈະມີການເອີ້ນຫາດວງວິນຍານບັນພະບຸລຸດໃຫ້ຊ່ວຍຄ້ຳຄູນ, ດູແລຮັກສາໃຫ້ຕະຫຼອດປອດໄພ. ຜີດ້ຳຈະແຕກຕ່າງຈາກຜີຟ້າ - ຜີແຖນຢູ່ບ່ອນວ່າມີແຕ່ສິ່ງຢູ່ໃນເຮືອນ, ບໍ່ສາມາດຕິດຕໍ່ທາງລ່າມ ຫຼື ຊີ່ເມືອງ ດັ່ງຄຳກອນທີ່ວ່າ:

ເຈົ້າຈິ່ງ ໃຫ້ຈ່າຊ້ອນເຣວຣິວ	ຄົວຄວາຍ
ພະລີກຳຜີໝູ່ກຳ	ເປັນດ້ຳ...
ເຈືອງຈິ່ງ ທວຍສາລີບອກບົນ	ບານດ້ຳ
ຊຸນຈອມມ້ຽນເມືອພົມ	ລິດຊົ່ວ ມາກິນ
ຄູນກ່ຳພ້າສອງກ້ຳ	ກ່ຳກອນ...
ຝູງເຜົ່າເຊື້ອຊັ້ນປູ່	ຊຸມພາງ ມາກິນ
ແນມນາມດຽວກົ່ງຈອມ	ຈຽມເຖົ້າ...

(ດວງເດືອນ ບຸນຍາວົງ; ໂອທອງ ຄຳອິນຊູ ແລະ ສິມໄພ ວິໄລສັກ, 2000)

ຄຳກອນນີ້ສະແດງໃຫ້ເຮົາເຫັນວ່າຜີດ້ຳ - ຜີເຮືອນກໍມີບົດບາດສຳຄັນ. ໃນເວລາທ້າວຮຸ່ງໄປຊົມປ່າ, ເຂົ້າຖ້ຳໄປພົບສາວຊູ້ກໍກ່າວເຖິງຜີດ້ຳພໍ່ (ຊຸນຈອມທຳ), ຜີເຊື້ອພົງສະກຸນຈຶ່ງຖືວ່າປະຕິບັດຕາມຮີດຄອງປະເພນີແທ້.

- **ຜີເສື້ອ, ຜີພູຜາປ່າໄມ້, ຜີໄຮ່ຜີນາ ແລະ ຜີອາຮັກຫຼັກເມືອງ:** ເປັນຜີທີ່ຮັກສາຂົງເຂດປະເທດບ້ານ, ເມື່ອມີການທຳພິທີກຳໃດໜຶ່ງ ນອກຈາກຈະກ່າວເຖິງຜີຟ້າຜີແຖນ, ຜີດ້ຳຜີເຮືອນແລ້ວຍັງທຳພິທີໄປຍັງຜີເສື້ອ, ຜີພູຜາປ່າໄມ້ໄຮ່ນາໃຫ້ແກ່ໝາກໄດ້ກິນຄືກັນ, ຜີຝູງນີ້ບໍ່ສາມາດຕິດຕໍ່ພົວພັນສື່ສານກັບມະນຸດໄດ້, ແຕ່ສາມາດຊ່ວຍມະນຸດດັ່ງຄຳກອນທີ່ວ່າ:

...ວອນຄວາມເຖິງປູ່ຕາ	ຜີດ້ຳ

(ທັງມວນເສືອຄອຍດົງ	ຫ້ອຍຮ່ອງ
ທຸກກີບກໍ້າແດນຟ້າ	ຟາກສະຫວັນ)...
ຕູກໍ ປູກເຂົ້າກ້າປຸນແຕ່ງ	ນາວານ
ຂໍໃຫ້ເປັນກໍງານດັ່ງເລົາ	ຄາແທ້
ທັງແດນດ້າວຊໍາມອຍ	ຖໍ້າໃຫຍ່ ມາກິນ
ຢ່າໄດ້ພາໝູ່ເນື້ອມາໃກ້	ໄຮ່ນາ ແດ່ເນີ
(ຊອນກັນແລລໍ່າດູ	ນາເຈົ້າ)
ຍາເກືອກກົ້ອກວນເຂົ້າ	ຄວ່າກິນ ແດ່ເນີ...
ຢ່າໄດ້ມີແມງກັດປິດຮວງ	ລົງພື້ນ
(ຕັກແຕນບົ້ງແຄງຕອມ	ຕົກຫຼົ່ນ ຢ່າມີ)...
ອັນໜຶ່ງໃຫ້ຢາດນໍ້າລົງສູ່	ນາດີ ແດ່ເນີ
ເປັນກໍງານດັ່ງປູນ	ແປງໄວ້...

(ດວງເດືອນ ບຸນຍາວົງ; ໂອທອງ ຄໍາອິນຊູ ແລະ ສົມໄພ ວິໄລສັກ, 2000)

3.3.7 ລັກສະນະຂອງການລ້ຽງຜີ (20 ນາທີ)

<u>ກິດຈະກໍາ 2:</u>

- ຄູຕັ້ງຄໍາຖາມໃຫ້ນັກສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ, ສະເໜີນັກສຶກສາອ່ານປຶ້ມຕໍາລາ
  1) ລັກສະນະຂອງການລ້ຽງຜີໃນເລື່ອງທ້າວຮຸ່ງ-ທ້າວເຈືອງເພິ່ນເຮັດແນວໃດ?
- ຄູໃຫ້ນັກສຶກສາຕອບ 1-2 ຄົນ (5 ນາທີ)
- ຄູສະຫຼຸບບົດຮຽນກິດຈະກໍາ: (15 ນາທີ)

1) ການລ້ຽງຜີແບບງ່າຍດາຍ.

ການລ້ຽງຜີແບບນີ້ເປັນວິທີໜຶ່ງທີ່ຄົນບູຮານໄດ້ປະຕິບັດເປັນປະຈໍາໂດຍມີການຟາຍເຫຼົ້າໄຫ ແລະ ກ່າວວ່າເມື່ອມີເຫດການອັນໃດອັນໜຶ່ງເກີດຂຶ້ນກໍຂໍຮ້ອງໃຫ້ຜີຝູງນັ້ນມາຄຸ້ມຄອງກຸ້ມກວມໃຫ້ຕະຫຼອດປອດໄພຢ່າມີໄພຮ້າຍອັນໃດເກີດຂຶ້ນ, ໃນລັກສະນະນີ້ຄົນບູຮານປະຕິບັດທຸກຄັ້ງທີ່ມີການຊຸມແຊບກັບເພື່ອນຝູງ, ແຂກຄົນໄປມາຫາສູ່ກັນ, ການໄປສູ່ຂໍຜູ້ສາວ ແລະ ການໄປທ່ຽວຊົມປ່າ.

ສ່ວນວ່າການລ້ຽງຜີປ່າ - ຜີດົງ, ຜີໄຮ່-ຜີນາ, ໃນເວລາມີການໂຫ່ເນື້ອ, ເຮັດໄຮ່ເຮັດນາ, ຫາປາການປະຕິບັດແບບນີ້ນັບວ່າເປັນພິທີທີ່ດີງາມອັນໜຶ່ງ ເຊິ່ງມັນສະແດງອອກເຖິງຄວາມເຊື່ອໝັ້ນວ່າເມື່ອເຮົາປະຕິບັດໄປແລ້ວມັນຈະເກີດມີຜົນດີຕາມມາຢ່າງຄຸ້ມຄ່າ, ຜົນໄມ້ໄຮ່ນາຈະເປັນໝາກເປັນຮວງດີຍິ່ງ. ຢູ່ໃນເລື່ອງນີ້ຕອນ (ທ້າວຮຸ່ງເຮັດໄຮ່ນາ ແລະ ໂຫ່ເນື້ອ) ໃນມື້ທ້າວລົງເຮັດນາວານ, ທ້າວຮຸ່ງໃຫ້ອາວພອງ ແລະ ອ້າຍຄວ່າງພິທີກໍາລ້ຽງຜີເສຍກ່ອນ, ໃນນັ້ນກໍມີຜີດໍ້າ, ຜີປ່າ ຫຼື ຜີເສືອດົງ, ຜີນາກ (ທ້າວຮຸ່ງ - ທ້າວເຈືອງ ໜ້າ 9, 12, 13, 44, 103, 131).

2) ການລ້ຽງຜີທີ່ຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດຕາມຄໍາສັນຍາ.

ແມ່ນການລ້ຽງຜີທີ່ບໍ່ມີພຽງແຕ່ກາຍພາຍເຫຼົ້າ ແລະ ກ່າວໄປມາຫາຜີແຕ່ລະແຫ່ງຫົນໃຫ້ມາຊ່ວຍມາຄູນເທົ່ານັ້ນ, ແຕ່ຍັງໄດ້ບະບົມໄປພ້ອມໆກັນຄືການໃຫ້ຄຳສັນຍາໃນເມື່ອໄດ້ຕາມຄວາມມຸ່ງມາດປາຖະໜາ ຫຼື ເມື່ອສຳເລັດກິດຈະການແລ້ວຈະມີການສ້າງແຕ່ງແປງປາງບຸນໃຫຍ່ (ປາງຊ້າງ), ຫໍໂຮງ ຫຼື ເອົາສິ່ງໃດໜຶ່ງຕອບແທນ (ຊິ້ນໄປປາມາເຊິ່ງເປັນການຕອບແທນບຸນຄຸນກັນ ຫຼື ເວົ້າແບບງ່າຍໆວ່າຊື້ຈ້າງ).

ການລ້ຽງຜີແບບນີ້ບໍ່ຄອຍປະຕິບັດກັນເປັນກິດຈະກຳປະຈຳວັນປານໃດ, ເວັ້ນແຕ່ວ່າມີເຫດບ້ານການເມືອງເກີດສົງຄາມການປຸ້ນຢ່າງດຸເດືອດລະຫວ່າງເມືອງຕໍ່ເມືອງຈຶ່ງບະຜີເປັນຈຸດມຸ້ງຫວັງອັນສຸດທ້າຍເທົ່ານັ້ນເຊັ່ນວ່າ: ທ້າວກວ່າ ແລະ ແອງກາເຈົ້າປົກຄອງເມືອງປະກັນ ແລະ ຄຳວັງຍົກທັບໄປຕີເມືອງເງິນຍາງຍ້ອນຢາກໄດ້ນາງອື້ອຄ່າໃຫ້ແອງກາຜູ້ເປັນຫຼານ, ທ້າວກວ່າໄດ້ບະບົນຕໍ່ຜີຕ່າງໆວ່າ: ຖ້າໄດ້ຮັບໄຊຊະນະແລ້ວຈະຮັບປາກສ້າງແປງປາງຊ້າງ (ສ້າງຫໍປະສາດຫໍໂຮງໃຫຍ່) ໃຫ້ເປັນການຕອບແທນດັ່ງຄຳກອນທີ່ວ່າ:

ນໍລິນຜູ້ຜົນຄອນ	ທ້າວກວ່າ
ນິ້ວແນບເຂົ້າບິນໄຫ້	ຫິ່ງເມືອງ
ດ້ຳເຜົ່າຊັ້ນເຊື້ອຊາດ	ແນວນາມ ມາກົມ
ຕູຈັກ ເນືອງແພນເຖິງຊື່ນຊົມ	ຊົນຊ້າງ
ຄັນວ່າ ຍໍຕາວຕ້ອງສົມຄາມ	ໃຫ້ປອດ...
ເສື້ອປາກດ້າວຜາຫຼອດ	ແດນຜາງ ມາກົມ
ສູຄ່ອຍ ເດີນດອມພົນເພື່ອນຕູ	ເຕີມຄຸ້ມ
ຄູນຫຼານໄດ້ນາງງາມ	ນົງຖ່າວ
ດ້ຳປູ່ເຊື້ອນເຊີນຄຸ້ມ	ໄພ່ພົນ...
ໃຫ້ຜາບໄດ້ອື້ອຄ່າ	ອາມຄາຍ
ລະຫວັງລຳແນນຮ່ວມສວນ	ສະເລີມກວ້າງ
ທານພາຍແພ້ພົນກື	ກອຍງ່າຍ
ດັ່ງນັ້ນ ຈະແຕ່ງຕັ້ງປາງຊ້າງ	ຜອກພະລີ.

(ດວງເດືອນ ບຸນຍາວົງ; ໂອທອງ ຄຳອິນຊູ ແລະ ສົມໄພ ວິໄລສັກ, 2000)

ສ່ວນທ້າວຮຸ່ງກໍໄດ້ນຳພາໄພ່ພົນໂຍທາທະຫານຫຼາຍແມ່ທັບອອກຮົບກັບກຳລັງຂອງພະຍາວ່າ ແລະ ແອງກາເພື່ອຮັກສາຕົວເມືອງເງິນຍາງ ແລະ ນາງອື້ອຄ່າບໍ່ໃຫ້ຕົກເປັນຂອງພວກຂ້າເສິກຈຶ່ງມີການບະບົນໂດຍນາງຈອມແມ່ຂອງທ້າວຮຸ່ງບະໃຫ້ລູກຂອງຕົນເໜືອກັບພະຍາກວ່າໂດຍມີການສັນຍາຈະຮັບສ້າງປາງຊ້າງໃຫ້ຖ້າລູກມີໄຊຊະສົງຄາມກັບມາແລ້ວຄືດັ່ງນີ້:

...ເມື່ອນັ້ນ ບາຄານຍ້າຍຍວງຄີງ	ຍົກຍ່າງ
ເຖິງແຫ່ງຫ້ອງເຮືອນດ້ຳ	ກ່າວພະສີ
ລູກຈັກໄປຕ່າງທ້າວທານປົ່ວ	ປາງຫຼວງ ພໍ່ເອີຍ
ສົງຍົກກອນເກີບຊູ	ຊຽງລ້ານ

ບັດນີ້ ໃນວຽງພັຽງຟອງໄຟ	ຣິມຊະລວກ
ລຸງໜ່ຽວໃຫ້ໄປປ້ານ	ຊ່ອຍແຂງ
ຖຸນລູກແພ້ພົນເພື່ອນ	ແກວແມນ
ຄືນມາຜັດກ່າວແປງ	ປາງຊ້າງ.

(ດວງເດືອນ ບຸນຍາວົງ; ໂອທອງ ຄໍາອິນຊູ ແລະ ສົມໄພ ວິໄລສັກ, 2000)

3.3.8 ປະເພນີການຄົບງັນ ແລະ ການສົ່ງສະການ (20 ນາທີ)

<u>ກິດຈະກໍາ 3:</u>

- ຄູຕັ້ງຄໍາຖາມໃຫ້ນັກສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ, ສະເໜີນັກສຶກສາອ່ານປຶ້ມຕໍາລາ
  1) ປະເພນີການຄົບງັນ ແລະ ການສົ່ງສະການໃນເລື່ອງທ້າວຮຸ່ງ-ທ້າວເຈືອງເພິ່ນເຮັດແນວໃດ?
- ຄູໃຫ້ນັກສຶກສາຕອບ 1-2 ຄົນ (5 ນາທີ)
- ຄູສະຫຼຸບບົດຮຽນກິດຈະກໍາ: (15 ນາທີ)

ກ. ເມື່ອຂຸນຈອມທໍາພໍ່ຂອງທ້າວເຈືອງຕາຍຢູ່ໃນເມືອງຂອງຕົນໃນຂະນະທີ່ເປັນເຈົ້າຊີວິດ, ປະເພນີການສົ່ງສະການທີ່ກ່າວໄວ້ຈັດແບ່ງເປັນຂັ້ນຕອນຕ່າງໆດັ່ງນີ້:

1). ການຄົບງັນໃນເວລາມີຂອນຜີຢູ່ດ້ວຍການຟ້ອນ, ເສບ, ຂ້າຄວາຍລ້ຽງຄົນ ແລະ ຜີ.

2). ເຮັດໂລງຟອກຄໍາຕິດຢາງໂລງ, ສ້າງເມມສູງຟອກຄໍາປະດັບດ້ວຍແກ້ວ, ເອົາໂລງວາງເທິງເຊິງສະກອນ (ກອງຟອນ ຫຼື ກອງຟືນ).

3). ການຕັດແປງຖະໜົນຈາກເມືອງໄປຍັງປ່າບ່ອນເຜົາສົບເພື່ອແຫ່ຂະບວນຟ້ອນເສບ, ຫຼິ້ນເກມ (ໄຕ່ເຊືອກ) ກອງທະຫານຖືອາວຸດຫອກ, ງ້າວຢ່າງເປັນແຖວ.

4). ໃຊ້ຟືນ ແລະ ທຽນເຜົາໂລງທີ່ມີຜ້າແພພັນອ້ອມຮອບ.

5). ເກັບດູກໃນມື້ຕໍ່ມາ, ເອົາດູກສ່ວນໜຶ່ງໄປຝັງແລ້ວເອົາສ່ວນໜຶ່ງມາກໍ່ທາດຟອກຄໍາ, ລູກຫຼານໄປໄຕ້ທູບທຽນບູຊາທຸກງມື້ເຊັ່ນ:

ແຕ່ນັ້ນ ເຂົາກໍສວ່າງຍ້າຍຍໍຫີບ	ໂຮງຄໍາ
ແຜແຜສຽງຄວ່າງພາຍ	ໂຈມເຈົ້າ
ທັງຫຼາຍພ້ອມມາມອນ	ໂຮມຮອດ
ຍໍແຈ່ມເຈົ້າແພງລ້ານ	ໃສ່ໂລງ

(ດວງເດືອນ ບຸນຍາວົງ; ໂອທອງ ຄໍາອິນຊູ ແລະ ສົມໄພ ວິໄລສັກ, 2000)

ຂ. ເມື່ອທ້າວຮຸ່ງຕາຍໃນສະໜາມທີ່ເມືອງປະກັນ ພະຍາຟ້າຮ່ວານກໍໄດ້ຈັດການມັງຮຽນຄາບສົ່ງສະການໃຫ້ຕາມປະເພນີເພື່ອບໍ່ໃຫ້ເປັນກໍາເປັນເວນຕໍ່ກັນ ເພາະພະຍາຟ້າຮ່ວານບໍ່ຢາກເຮັດເສິກຮົບເລວກັບທ້າວຮຸ່ງເລີຍ. ເມື່ອພະຍາຟ້າຮ່ວານໃຫ້ທະຫານໄປສົ່ງຂ່າວແກ່ແມ່ທ້າວເຈືອງ, ພວກແມ່ທັບນາຍກອງຂອງທ້າວຮຸ່ງໄດ້ກ່າວອາຄາດຮຸນ

ແຮງ (ຍັງຂອດໄວ້ເວນຮ້າຍບໍ່ສະຫາຍ) ພະຍາຟ້າຮອ່ານຈຶ່ງນິມິນພະມາເທດຖວາຍທ້າວ, ມີການແຫ່ຫົວບວດຢູ່ເຝົ້າກອງຟອນ, ເກັບດູກເຊັ່ນ:

ຝູງຄົນເຈົ້າບາເຈືອງ ລືໂລກ

ເຂົາຜ່ອງ ແຖເກດເກົ້າ ບາທ້າວບວດຫາ

ຜັດວ່າ ເປັນເຖນໄດ້ສາມພັນ ເປັນອາດ

ໄວ້ຢູ່ເຝົ້າບາທ້າວ ໄປ່ໜີ.

(ດວງເດືອນ ບຸນຍາວົງ, ໂອທອງ ຄໍາອິນຊູ, ສົມໄພ ວິໄລສັກ ແລະ ຄໍາສອນ ທອງມີໄຊ,2003)

ເຫັນວ່າໃນປະເພນີສິງສະການບວດນໍາຜູ້ຕາຍ ແລະ ໃຫ້ພຣະມາເທດຖວາຍຜູ້ຕາຍເຊິ່ງໃນປັດຈຸບັນຍັງປະຕິບັດຢູ່, ມີການຈູດເຜົາສົບໃສ່ກອງຟອນ, ມີການຄົບງັນໃຫ້ຄວາມອົບອຸ່ນແກ່ຄອບຄົວຜູ້ຕາຍ (ສົມທະເພີຍ ສີວົງສັກ ແລະອໍາໄພ ສອນທະລາ, 2019).

III. ຂັ້ນສະຫຼຸບ

❖ **ຄູເນັ້ນຈຸດສໍາຄັນຂອງບົດຮຽນ**

- ປະເພນີຖືຜີ ແລະ ລ້ຽງຜີ
- ລັກສະນະຂອງການລ້ຽງຜີ.
- ປະເພນີການຄົບງັນ ແລະ ການສິ່ງສະການ.

IV. ວັດ ແລະ ປະເມີນ

- ຄູຖາມຂໍ້ຂ້ອງໃຈຂອງນັກຮຽນ (ຖ້າມີ) ຄູອະທິບາຍຄືນ
- ຄູຕັ້ງຄໍາຖາມ: ແຕ່ລະຂໍ້ຂອງບົດຮຽນ
- ໃຫ້ນັກຮຽນຕອບ 1-2 ຄົນ
- ຄູສັງເກດຄໍາຕອບ ແລະ ສະຫຼຸບຄືນ

V. ຂັ້ນຕັກເຕືອນ

- ຄູແນະນໍານັກຮຽນອ່ານບົດຮຽນໃໝ່
- ສຶກສາແນວຄິດຂອງຜູ້ຮຽນ
- ມອບວຽກບ້ານ

ເອກະສານອ້າງອີງ

ສົມທະເພີຍ ສີວົງສັກ ແລະ ອໍາໄພ ສອນທະລາ. (2019). ວັນນະຄະດີລ້ານຊ້າງ ຄະນະສຶກສາສາດ ມະຫາວິທະຍາໄລ ສຸພານຸວົງ.

ດວງເດືອນ ບຸນຍາວົງ; ໂອທອງ ຄໍາອິນຊູ ແລະ ສົມໄພ ວິໄລສັກ (2000) **ມະຫາກາບທ້າວຮຸ່ງ-ທ້າວເຈືອງເຫຼັ້ມ**1 ຫໍສະໝຸດແຫ່ງຊາດ.

ດວງເດືອນ ບຸນຍາວົງ, ໂອທອງ ຄໍາອິນຊູ, ສົມໄພ ວິໄລສັກ ແລະ ຄໍາສອນ ທອງມີໄຊ (2003) **ມະຫາກາບທ້າວຮຸ່ງ-ທ້າວເຈືອງເຫຼັ້ມ 2** ຄະນະອັກສອນສາດ ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ.

ຄູສອນປະຈໍາວິຊາ

ຂໍ້ມູນຕິດຕໍ່:
Email: syvongsak123@gmail.com ໂທ: +85620 98003648

ປທ.ສົມທະເພີຍ ສີວົງສັກ